

SOUDNÍ DVŮR
EVROPSKÉ UNIE

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2018

PANORAMA ROKU

„Soudní dvůr Evropské
unie je garantem
dodržování unijního práva
pro 500 milionů občanů“

curia.europa.eu

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2018

Panorama roku

Soudní dvůr Evropské unie je jedním ze sedmi orgánů Evropské unie.

Soudní dvůr Evropské unie jakožto soudní orgán Unie má za úkol zajišťovat dodržování evropského práva a přitom dbát na jednotný výklad a jednotné uplatňování zakládajících smluv. Svou judikaturou přispívá k ochraně unijních hodnot a přičiňuje se o budování Evropy.

Soudní dvůr Evropské unie se skládá ze dvou soudů, jimiž jsou Soudní dvůr a Tribunál Evropské unie.

Obsah

Úvodní slovo předsedy		5
1 Ohlédnutí za rokem 2018	A/ Rok v obrazech	8
	B/ Rok v číslech – Orgán v roce 2018	18
2 Soudní činnost	A/ Ohlédnutí za nejvýznamnějšími rozsudky roku	22
	B/ Základní číselné údaje o soudní činnosti – Soudní dvůr	42
3 Rok otevřenosti a vzájemných kontaktů	A/ Významné události	48
	B/ Nejdůležitější číselné údaje	52
4 Administrativní útvary ve službách spravedlnosti	A/ Soustavné úsilí o efektivitu	56
	B/ Čísla a projekty	63
5 Pohled do budoucna		67
6 Zůstaňte připojeni!		70

Soudní dvůr Evropské unie
zůstává pevným a stabil-
ním pilířem evropského
projektu, přičemž trvale
usiluje o zachování
a upevňování základních
hodnot Unie práva, které
nemohou být předmětem
ústupků či kompromisů
v jakékoliv podobě.

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDY

Před 100 lety byla Evropa zpustošena ve zvláště krvavém konfliktu. V současné době je více než 500 milionů občanů všech generací svědky nebývalého historického vývoje, jenž dal postupně vzniknout Evropské unii, která jako nositelka základních hodnot společných pro všechny členské státy zaručuje prostřednictvím svých orgánů mír, svobodu, demokracii, právní stát a dodržování lidských práv.

Ohromné úspěchy evropské integrace je třeba mít na paměti zejména v době, kdy Evropa musí zvládnout nejistotu ohledně vystoupení Spojeného království z Unie, dramatickou migrační krizi a napětí mezi členskými státy, pokud jde o dodržování zásad právního státu ze strany některých z nich.

V této atmosféře zůstává Soudní dvůr Evropské unie i nadále pevným a stabilním pilířem evropského projektu, přičemž trvale usiluje o zachování a upevňování základních hodnot Unie práva, které nemohou být předmětem ústupků či kompromisů v jakékoliv podobě.

Soudní dvůr usiluje kvalitním, jasným, účinným a transparentním soudnictvím o přispění k obnovení důvěry všech občanů v evropskou integraci bez ohledu na to, zda se jedná o pracovníky, spotřebitele, podnikatele, politiky nebo zaměstnance veřejné správy.

Rok 2018 byl pro unijní soudy výjimečný v několika ohledech. Z hlediska soudní činnosti se jedná o rekordní rok především proto, že počet zahájených i ukončených věcí byl nejvyšší v historii orgánu. Navíc právě v roce 2018 byla vytvořena Justiční síť Evropské unie, skutečná platforma pro výměnu informací mezi Soudním dvorem a ústavními a nejvyššími soudy členských států.

Konečně je třeba uvést, že Tribunál učinil rozhodující krok směrem k digitalizaci, neboť od 1. prosince 2018 probíhá výměna soudních dokumentů mezi tímto soudem a zástupci účastníků řízení výhradně prostřednictvím aplikace e-Curia. Tato aplikace umožňuje oběma soudům, jež tvoří orgán, maximálně využít bezprostřednost elektronické komunikace a ušetřit značné množství papíru, čímž se snižují uhlíkové emise orgánu.

Na následujících stranách naleznete jasnou a stručnou prezentaci stěžejních soudních rozhodnutí z roku 2018 spolu s jejich dopadem na každodenní život občanů Unie. Připomenuty jsou také nejvýznamnější události ze života orgánu a řadou graficky zpracovaných informací jsou doloženy klíčové údaje, které umožňují seznámit se s fungováním Soudního dvora a s administrativním zázemím, o němž se opírá při plnění svých úkolů ve službách evropské spravedlnosti.

Příjemné čtení!

Koen Lenaerts
předseda Soudního dvora Evropské unie

2018

A black fountain pen with a silver clip and a silver band is lying diagonally on a light-colored wooden desk. To the left of the pen, there is a stack of papers. In the top left corner, a portion of a dark, possibly leather, object is visible.

OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2018

A | ROK V OBRAZECH

Leden

1. ledna

Zprovoznění Justiční sítě Evropské unie

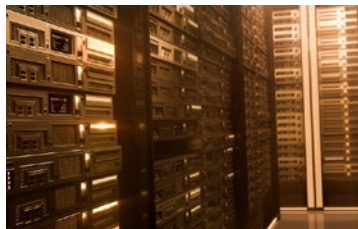
Cílem Justiční sítě Evropské unie, jejíž příprava byla zahájena v roce 2017 u příležitosti 60. výročí podpisu Římských smluv, je posílit soudní spolupráci v zájmu kvality evropského soudnictví. Byla vytvořena platforma pro spolupráci, která je dostupná ve všech jazycích Unie a jejímž cílem je vzájemně zpřístupnit výsledky činnosti evropských a vnitrostátních soudů v rámci plnění jejich úkolů. (viz strana 58)

10. ledna

Zahájení řízení před Soudním dvorem ve věci *Glawischnig-Piesczek*

Rakouský Nejvyšší soud položil otázku, zda lze poskytovateli hostingových služeb, jako je **Facebook**, uložit povinnost zablokovat nenávistnou zprávu, kterou zveřejnil uživatel sociální sítě, a zda je povinen provádět kontrolu tak, aby na svých stránkách celosvětově zablokoval zprávy takového obsahu (C-18/18).

25. ledna

Rozsudek F

Žadatel o azyl nemůže být podroben psychologickému testu k určení jeho **sexuální orientace**, neboť by se jednalo o nepřiměřený zásah do jeho soukromí (C-473/16). (viz strana 27)

29. ledna

Zahájení řízení před Soudním dvorem ve věci *CCOO*

Audiencia Nacional (Vrchní soud s celostátní působností, Španělsko) položil Soudnímu dvoru otázku, zda mají podniky povinnost zavést systém pro **zaznamenávání pracovní doby skutečně odpracované** jejich zaměstnanci, aby mohly ověřit dodržování pracovní doby a zkontrolovat počet přesčasových hodin (C-55/18).

1. února

40. výročí založení tlumočnické služby Soudního dvora

K zajištění simultánního tlumočení svých slyšení se Soudní dvůr původně spoléhal pouze na tlumočnické služby Evropského parlamentu. Od 1. února 1978 se Soudní dvůr vybavil vlastní jednotkou tlumočnicků, aby zajistil kvalitní služby odpovídající svým potřebám. Soudní dvůr si připomněl 40. výročí založení této tlumočnické služby na ceremoniálu ve velké jednací síni.

1. února

Zahájení řízení před Soudním dvorem ve věci *Komise v. Maďarsko*

Komise má za to, že podmínky pro provozování **zahraničních institucí vysokoškolského vzdělávání** na maďarském území, a obzvláště těch, které byly zřízeny mimo Evropský hospodářský prostor, porušují unijní právo (C-66/18).

14. února

Zahájení řízení před Soudním dvorem ve věci *Komise v. Itálie*

Komise vytýká Itálii, že tím, že nezajistila, aby orgány veřejné moci nepřekračovaly lhůty 30 nebo 60 kalendářních dnů pro uhrazení svých dluhů z obchodních transakcí, porušila směrnici 2011/77 EU o postupu proti **opožděným platbám** v obchodních transakcích (C-122/18).

21. února

Zahájení řízení před Tribunálem ve věci *Rakousko v. Komise*

Rakousko napadlo rozhodnutí Komise, kterým schválila státní podpory poskytnuté Maďarskem v souvislosti s vývojem dvou nových **jaderných reaktorů** v jaderné elektrárně Paks II, které leží ve středu země (T-101/18).

1. března

140. výročí osvobození Bulharska

V roce 1878 se Bulharsko po podpisu Sanstefanské mírové smlouvy osvobodilo od pěti století osmanské nadvlády a znovu získalo své místo na mapě Evropy. Soudní dvůr si toto 140. výročí připomněl 1. března za přítomnosti členů soudů, zaměstnanců orgánu a hostů.

14. března

Rozsudek *TestBioTech v. Komise*

Dopady **geneticky modifikovaných organismů** (GMO) na zdraví člověka nebo zvířat mohou spadat do oblasti životního prostředí. Nevládní organizace tak mají právo se účastnit rozhodovacího procesu pro uvádění potravinářských produktů obsahujících GMO na trh (T-33/16).
(viz strana 33)

17. dubna

Rozsudek *Krüsemann a další*

Letecká společnost nemůže odmítnout poskytnout cestujícím náhradu za zrušení nebo významné zpoždění letu v případě **divoké stávky** leteckého personálu (C-195/17).

26. dubna

Rozsudek *Messi*

Lionel Messi může přihlásit svou ochrannou známku „**MESSI**“ k zápisu pro sportovní oděvy a zboží. Proslulost fotbalisty neutralizuje stávající podobnosti jeho ochranné známky s ochrannou známkou „**MASSI**“ (také zapsanou pro sportovní zboží) a vylučuje jakékoliv nebezpečí záměny (T-554/14).
(viz strana 31)

28. dubna

20. výročí rozsudků *Kohll a Decker*

Těmito historickými rozsudky Soudní dvůr povolil poskytování **zdravotní péče** a nákup **lékařských výrobků v zahraničí** bez předchozího povolení národní zdravotní pojišťovny (rozsudky ve věcech C-158/96 a C-120/95).

(viz informativní leták: Soudní dvůr a zdravotní péče)

20. až 23. května

Oficiální návštěva Švédska

Delegace Soudního dvora se vydala do Švédska, aby se setkala mimo jiné s členy Nejvyššího soudu, Nejvyššího správního soudu, Odvolacího soudu ve Svea a Odvolacího správního soudu ve Stockholmu. (viz strana 51)

22. května 2018

Zahájení řízení před Tribunálem ve věci *Amazon v. Komise*

Společnost Amazon navrhuje, aby Tribunál zrušil rozhodnutí Komise, kterým uložila Lucembursku, aby od společnosti **Amazon** získalo zpět protiprávní daňová zvýhodnění ve výši 280 milionů eur (T-318/18).

23. až 26. května

Kongres FIDE

V Estorilu (Portugalsko) se konal XXVIII. bienální kongres Mezinárodní federace evropského práva (FIDE). Letošní ročník se zaměřil na tři hlavní témata: vnitřní trh a digitální ekonomiku; zdanění, státní podpory a narušení hospodářské soutěže; a vnější rozměr politik Unie. (viz strana 49)

29. května

Rozsudek *Liga van Moskeeën en Islamitische Organisaties Provincie Antwerpen a další*

Skutečnost, že rituální porážky zvířat bez omráčení musí být prováděny na schválených jatkách, neporušuje svobodu **náboženského vyznání** (C-426/16). (viz strana 27)

31. května

Noví členové Účetního dvora

Při příležitosti částečné obměny Účetního dvora složili slavnostní přísahu upravenou ve Smlouvách Tony Murphy (Irsko), Eva Lindström (Švédsko), Hannu Takkula (Finsko) a Annemie Turtelboom (Belgie).

Členové Účetního dvora se zavázali na slavnostním zasedání před Soudním dvorem Evropské unie k dodržování povinností vyplývajících z jejich funkcí.

5. června

Rozsudek Coman a další

Homosexuální manželství právoplatně uzavřené v jednom členském státě musí být uznáno v ostatních členských státech za účelem přiznání odvozeného práva pobytu manžela či manželky, kteří jsou státními příslušníky třetí země. Tato povinnost naproti tomu členskému státu neukládá, aby ve svém vnitrostátním právu zakotvil homosexuální manželství (C-673/16). (viz strana 27)

14. června

Oficiální předání „Erma – Ritratto del c.d. Pseudo Seneca“

Soudní dvůr přijal sochu ze sbírky Farnese, kterou mu zapůjčilo Národní archeologické muzeum v Neapoli. Jedná se o repliku původního řeckého bronzového prototypu sochy Senecy mladšího (4 př. n. l. – 65 n. l.) z II. století před naším letopočtem, která byla vytvořena v druhé polovině II. století našeho letopočtu. Podle nejspolehlivějších současných domněnek se však jedná o řeckého básníka a zemědělce Hésioda. Tato socha nahradila sochu „Erma di Socrate“, kterou v únoru 2017 zapůjčilo Soudnímu dvoru taktéž neapolské muzeum.

10. července

Rozsudek Jehovan todistajat

Takové náboženské společenství, jako je společenství svědků Jehovových, je společně se svými zvěstovateli odpovědné za zpracování **osobních údajů** shromážděných v rámci podomní kazatelské činnosti (C-25/17). (viz strana 28)

13. září

Rozsudek *Wind Tre*

Předem instalované a aktivované placené služby na SIM kartě jsou agresivní a nekalou obchodní praktikou, nejsou-li o nich spotřebitelé předběžně informováni (C-54/17 a C-55/17).
(viz strana 22)

2. října

Zahájení řízení před Soudním dvorem ve věci *Komise v. Polsko*

Komise má za to, že polský zákon, kterým se snižuje **věková hranice pro odchod do důchodu u soudců** Nejvyššího soudu a který uděluje prezidentovi Polska diskreční pravomoc prodloužit dobu výkonu funkcí, je v rozporu s unijním právem (C-619/18).

4. října

Studijní den o výzvách, jimž čelí moderní právnické knihovny

Zkušení odborníci a zástupci jednotlivých evropských knihoven, orgánů a ústavních a nejvyšších soudů se setkali při debatě o budoucnosti právnických knihoven. Knihovna Soudního dvora, která nedávno prošla rozsáhlou modernizací, významně posiluje používání nových technologií a digitálních zdrojů a pokračuje ve spolupráci s jinými specializovanými knihovnami, aby svým uživatelům nabízela kvalitní služby.
(viz strana 50)

8. října

Částečná obměna členů Soudního dvora a nástup šesti nových členů do funkce

V rámci obměny členů Soudního dvora, ke které dochází každé tři roky, byli do funkce soudce nebo generálního advokáta na šestileté funkční období opětovně jmenováni: Alexander Arabadžev (Bulharsko), Jean-Claude Bonichot (Francie), Thomas von Danwitz (Německo), Carl Gustav Fernlund (Švédsko), Egils Levits (Lotyšsko), Constantinos Lycourgous (Kypr), Jiří Malenovský (Česká republika), Alexandra Prechal (Nizozemsko), Yves Bot (Francie), Maciej Szpunar (Polsko).

Zástupci vlád členských států zasedajících v Radě byli jmenováni čtyři noví soudci: Lucia Serena Rossi (Itálie), Irmantas Jarukaitis (Litva), Peter George Xuereb (Malta) a Nuno José Cardoso da Silva Piçarra (Portugalsko). Dále byli jmenováni dva generální advokáti: Giovanni Pitruzzella (Itálie) a Gerard Hogan (Irsko).

Těchto šest nových členů složilo přísahu na slavnostním zasedání Soudního dvora.

9. října

Zahájení řízení před Tribunálem ve věci Google a Alphabet v. Komise

Společnost Google navrhuje, aby Tribunál zrušil rozhodnutí Komise, kterým byla společnosti Google uložena pokuta ve výši 4,34 miliardy eur za protiprávní praktiky týkající se **mobilních zařízení Android** uskutečněné s cílem posílit dominantní postavení jejího vyhledávače (T-604/18).

7. listopadu

100. výročí nezávislosti Polska

Dne 11. listopadu 1918 Polsko znovu získalo svoji nezávislost poté, co bylo rozděleno mezi Rusko, Rakousko-Uhersko a Prusko. Soudní dvůr si 100. výročí této nezávislosti připomněl konferencí na téma „Výzvy polské demokracie po stém výročí znovunabytí nezávislosti Polska“, které se zúčastnili členové soudů a zaměstnanci.

18. až 20. listopadu

Fórum soudců

Na letošním fóru se během dvou dnů setkali vnitrostátní soudci z 28 členských států a členové Soudního dvora, aby debatovali o různých tématech týkajících se unijního práva a aby došlo k posílení spolupráce soudů členských států se Soudním dvorem.

(viz strana 50)

3. prosince

Zahájení řízení před Soudním dvorem ve věci *Deutsche Umwelthilfe*

Správní soud Bavorska (Německo) se dotázal Soudního dvora, zda v případě, že se stát neřídí konečným rozsudkem, kterým byla uložena povinnost aktualizovat akční plán pro **kvalitu ovzduší** (město Mnichov), umožňuje unijní právo vzít úředníky tohoto státu do vazby, jestliže peněžité tresty uložené státu nejsou účinné (C-752/18).

4. prosince

Vernisáž výstavy „Palác Soudního dvora Evropské unie – deset let“

V roce 2008 byl pro Evropský soudní dvůr otevřen nový Palác, symbolická budova ztělesňující evropskou spravedlnost. Nový komplex budov tvoří nový Palác, Prstenec, Galerie a dvě výškové budovy. Soudní dvůr si 10. výročí otevření nových budov připomněl výstavou, která představila nejvýznamnější události ze života Soudního dvora jakožto orgánu, soudu a administrativy v průběhu posledního desetiletí.

10. prosince

Rozsudek *Wightman* a další

Spojené království může jednostranně zrušit oznámení o svém záměru **vystoupit z Unie** na základě článku 50 Smlouvy o Evropské unii (SEU) (C-621/18). (viz strana 39)

B | ROK V ČÍSLECH ORGÁN V ROCE 2018

ROZPOČET NA ROK 2018

410

miliónů eur

Z hlediska statistik se rok 2018 opět vyznačoval usilovnou soudní činností. Výsledkem je výjimečný počet 1 769 věcí, které ukončil orgán jako celek (oproti 1 594 věcem ukočeným v roce 2017 a 1 628 věcem ukončeným v roce 2016) a každý ze dvou soudů (760 Soudní dvůr a 1 009 Tribunál). Vzestupnou tendenci dokládá i celkový počet 1 683 zahájených věcí (oproti 1 656 věcem zahájeným v roce 2017).

Tato pracovní zátěž se rovněž projevila v činnosti administrativních útvarů, které soudům poskytují každodenní oporu.

75

soudců

z 28 členských států

11

generálních advokátů

2 217

úředníků a ostatních
zaměstnanců

39 % mužů
872

61 % žen
1 345

Zastoupením žen na řídicích postech v administrativě se Soudní dvůr řadí do horní poloviny žebříčku evropských orgánů.

663

žen na pozicích
administrátorů (tj. 53 %)

27

žen ve vedoucích pozic (tj. 37,5 %):

21 pozic středního managementu (tj. 37 %)

6 pozic vyššího managementu (tj. 40 %)

Rok z pohledu soudní činnosti (všechny soudy dohromady)

1 683

zahájených věcí

1 769

vyřízených věcí

163 642

podání zapsaných do rejstříků soudních kanceláří

Průměrná délka řízení:

přibližně **18** měsíců

Soudní dvůr
Tribunál

15,7 měsíců
20 měsíců

Procento podání uskutečněných prostřednictvím aplikace e-Curia:

Soudní dvůr: **75 %**

Tribunál: **85 %**

Počet přístupových účtů k aplikaci
e-Curia: **5 657**

2 727

soudních sdělení
zveřejněných v Úředním
věstníku Evropské unie

JAZYKOVÉ ÚTVARY

Soudní dvůr coby mnohojazyčný soudní orgán musí být schopen projednat jakoukoli věc bez ohledu na to, v jakém úředním jazyce Unie byla předložena. Poté zajišťuje šíření své judikatury ve všech úředních jazycích.

24

potenciálních
jednacích jazyků,
tj. 552 možných
jazykových
kombinací

606

„právníků
lingvistů“, kteří
překládají psané
texty

23

jazykových
oddělení

Překlady jsou na Soudním dvoře prováděny v souladu s kogentním jazykovým režimem, který umožňuje používání všech 24 úředních jazyků Evropské unie. Všechny překládané dokumenty jsou vysoce technické právní texty. Jazyková služba Soudního dvora proto zaměstnává pouze „právníky-lingvisty“ s úplným právnickým vzděláním a důkladnou znalostí alespoň dvou dalších úředních jazyků vedle jejich mateřského jazyka.

1 215 000

stran zhotovených překladatelskou službou

**Snížení potřeby
překlady v roce 2018**
(interní úsporná opatření):

565 000 stran

**Počet překládaných
stran:**

1 285 000

721

simultánně tlumočených
jednání a schůzí

71

tlumočníků pro jednání
a schůze

ROK Z POHLEDU INSTITUCIONÁLNÍCH AKTIVIT ORGÁNU

2 292

vnitrostátních soudců, kteří se
na Soudním dvoře zúčastnili
seminářů, školení, návštěv a stáží

Přibližně

20 000

návštěvníků

- odborná právnícká veřejnost
- novináři
- studenti
- občané

79

protokolárních
akcí

SOUDNÍ ČINNOST

2

A | OHLÉDNUTÍ ZA NEJVÝZNAMNĚJŠÍMI ROZSUDKY ROKU

Ochrana spotřebitele

Ochrana spotřebitele je jedním z trvalých zájmů Evropské unie, která dbá na uplatňování přísných pravidel s cílem zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitelů. Cílem Unie je také zvýšit povědomí spotřebitelů o právech, která mají k dispozici, aby mohli činit informovaná rozhodnutí a bránit své zájmy zejména před nekalými obchodními praktikami.

Ve věci, která se týkala SIM karet uvedených na trh s **předem instalovanými a aktivovanými placenými službami**, Soudní dvůr rozhodl, že se jedná o „setrvačný prodej“, a tudíž o agresivní a nekalou obchodní praktiku vůči spotřebitelům, jestliže o těchto službách nejsou předběžně informováni.

→ **Rozsudek Wind Tre a Vodafone Italia ze dne 13. září 2018, spojené věci C-54/17 a C-55/17**

Soudní dvůr rovněž rozhodl, že **uhradit** z vnitrostátního systému zdravotního pojištění **léčivý přípravek, který je předepsán pro užití, na které se nevztahuje registrace léčivého přípravku**, není v rozporu s unijním právem. Tento léčivý přípravek však musí být i nadále v souladu s unijními právními předpisy v oblasti léčivých přípravků. Léčivý přípravek, který je v zásadě určen k léčbě určitých nádorových onemocnění, tak může být hrazen, pokud je předepsán pro léčbu očního onemocnění za nižší cenu, než je cena jiného léčivého přípravku určeného pro stejnou léčbu.

→ **Rozsudek Novartis Farma ze dne 21. listopadu 2018, C-29/17**

Ve věci, kterou předložila společnost Dyson, výrobce vysavačů se schránkami na prach bez sáčků, Tribunál zrušil nařízení o **označování energetickými štítky pro vysavače**. Zrušené nařízení stanovilo metodu výpočtu energetické náročnosti vysavačů, která vycházela z prázdné schránky, což neodpovídalo podmínkám, které se co nejvíce blíží skutečným podmínkám používání.

→ Rozsudek Dyson ze dne 8. listopadu 2018, T-544/13 RENV

Ochrana pracovníků

Unijní právo chrání pracovníky v mnoha ohledech. V oblasti pracovních smluv na dobu určitou stanoví rámcová dohoda evropských sociálních partnerů minimální opatření, která mají zabránit nejistotě zaměstnanců. Směrnice mimoto upravuje některé aspekty úpravy pracovní doby, jako jsou maximální délka pracovní doby a právo na placenou dovolenou za kalendářní rok v délce nejméně čtyř týdnů, která může být nahrazena finanční náhradou pouze při ukončení pracovního poměru.

V Itálii je zneužívání po sobě jdoucích smluv na dobu určitou sankcionováno automatickým překvalifikováním smluv na smlouvy na dobu neurčitou. Tato ochrana se však nevztahuje na zaměstnance operních a symfonických nadací. V odpovědi na otázku, zda je toto vyloučení zákonné, Soudní dvůr připomněl, že rámcová dohoda o pracovních poměrech na dobu určitou neukládá členským státům povinnost stanovit takové automatické překvalifikování. Uvedená dohoda však brání tomu, aby bylo z takové sankce vyloučeno konkrétní odvětví, pokud neexistuje žádné jiné účinné opatření postihující zneužití zjištěná v tomto odvětví.

→ [Rozsudek *Sciutto* ze dne 25. října 2018, C-331/17](#)

Doba pracovní pohotovosti, kterou musí dobrovolný hasič strávit doma a po kterou je povinen reagovat na povolání zaměstnavatelem v krátké lhůtě, musí být považována za pracovní dobu. Povinnost zůstat fyzicky přítomen na místě určeném zaměstnavatelem a povinnost vrátit se do pracovního místa v krátké lhůtě totiž velmi významně omezují možnosti pracovníka věnovat se jiným činnostem.

→ [Rozsudek *Matzak* ze dne 21. února 2018, C-518/15](#)

Pokud jde o **nárok na placenou dovolenou za kalendářní rok** zajištěný unijním právem, Soudní dvůr uvedl, že jej pracovník nemůže ztratit automaticky proto, že o dovolenou nepožádal. Pokud však pracovník dovolenou nečerpal záměrně a s plnou znalostí důsledků, které z toho plynou, přestože jej zaměstnavatel k čerpání dovolené řádně vyzval, ztrácí pracovník nárok na placenou dovolenou za kalendářní rok i nárok na finanční náhradu v případě ukončení pracovního poměru.

→ [Rozsudky *Kreuziger* a *Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften* ze dne 6. listopadu 2018, C-619/16 a C-684/16](#)

Soudní dvůr dále potvrdil, že dědicové zesnulého pracovníka mohou od jeho bývalého zaměstnavatele požadovat **finanční náhradu za placenou dovolenou za kalendářní rok, kterou** dotyčný pracovník **nevyčerpal**. Nárok zemřelého pracovníka na tuto náhradu totiž na dědice přechází v rámci dědictví.

→ **Rozsudek Bauer a Willmeroth**
ze dne 6. listopadu 2018, spojené věci C-569/16 a C-570/16

Unijní právo rovněž stanoví, že každý pracovník má nárok na placenou dovolenou za kalendářní rok v délce nejméně čtyř týdnů, který je založen na předpokladu, že pracovník skutečně pracoval v průběhu referenčního období. Vnitrostátní ustanovení, které nezohledňuje **dobu trvání rodičovské dovolené pro určení doby trvání placené dovolené za kalendářní rok**, která je pracovníkovi zaručena, je tak v souladu s unijním právem. Na dobu rodičovské dovolené totiž nelze nahlížet jako na skutečně odpracované období.

→ **Rozsudek Dicu** ze dne 4. října 2018, C-12/17

Základní práva a ochrana osobních údajů

Evropská unie je založena na souboru hodnot a základních práv uznaných a zakotvených ve Smlouvách a v Listině základních práv Evropské unie, která se stala závaznou v roce 2009. Konkrétně má zásada rovného zacházení a zásada zákazu diskriminace za cíl ochranu občanů Unie proti diskriminaci zejména na základě státní příslušnosti, pohlaví, rasy, zdravotního postižení, věku, sexuální orientace nebo náboženství. Soudní dvůr v této oblasti rozhoduje v průběhu let stále častěji, přičemž upřesňuje rozsah těchto základních práv. V roce 2018 sehrál Soudní dvůr významnou úlohu v boji proti diskriminaci osob na základě jejich náboženského vyznání a sexuální orientace.

V Německu požadovalo evangelické hnutí pro diakonii a rozvoj (náboženská organizace) v nabídce zaměstnání, aby uchazeči patřili k evangelické církvi nebo k některé jiné křesťanské církvi. V návaznosti na dotaz německého Spolkového pracovního soudu rozhodl Soudní dvůr, že **požadavek na náboženskou příslušnost**, pokud jde o pracovní pozici v rámci církve nebo náboženské organizace, musí podléhat účinnému soudnímu přezkumu. Tento požadavek musí být nezbytný a objektivně vycházet z povahy nebo podmínek výkonu dotčené pracovní činnosti se zřetelem k etice církve nebo organizace a musí být v souladu se zásadou proporcionality.

→ Rozsudek Egenberger ze dne 17. dubna 2018, C-414/16

Stejně tak propuštění katolického primáře, ke kterému přistoupila katolická nemocnice proto, že po rozvodu uzavřel nový sňatek, může představovat **zakázanou diskriminaci z důvodu náboženského vyznání**. Požadavek, aby katolický primář respektoval posvátnost a nerozlučitelnost katolického církevního sňatku, se totiž nejeví jako podstatný, legitimní a odůvodněný profesní požadavek, což náleží ověřit vnitrostátnímu soudu.

Soudní dvůr rovněž uvedl, že zákaz jakékoliv diskriminace na základě náboženského vyznání má jakožto obecná právní zásada zakotvená v Listině základních práv imperativní povahu. Z toho vyplývá, že každý jednotlivec se může dovolávat tohoto zákazu ve sporu, na který se vztahuje unijní právo.

→ Rozsudek IR ze dne 11. září 2018, C-68/17

Různá muslimská sdružení a zastřešující organizace při mešitách podaly žalobu na vlámský region Belgie s ohledem na jeho oznámení, že od roku 2015 musí být všechny **porážky zvířat bez omráčení** včetně rituálních porážek v rámci svátku oběti prováděny pouze na schválených jatkách. V této souvislosti Soudní dvůr potvrdil, že v rámci Evropské unie mohou rituální porážky bez omráčení probíhat pouze na schválených jatkách. Tato povinnost neporušuje svobodu náboženského vyznání, neboť tato povinnost má za cíl pouze upravit právo rituálně porážet zvířata, a to s přihlédnutím k základním pravidlům na ochranu dobrých životních podmínek zvířat a zdraví spotřebitelů masa.

Rozsudek Liga van Moskeeën en Islamitische Organisaties Provincie Antwerpen a další ze dne 29. května 2018, C-426/16

Směrnice o výkonu práva občanů Unie a jejich rodinných příslušníků na volný pohyb umožňuje manželovi nebo manželce takového občana, který této svobody pohybu využil, aby se připojil ke svému manželovi či manželce v členském státě, ve němž pobývá.

Soudní dvůr rozhodl, že pojem „manžel/manželka“ ve smyslu směrnice zahrnuje manžele stejného pohlaví. I přesto, že se členské státy mohou svobodně rozhodnout, zda povolí či nepovolí manželství osob stejného pohlaví, nesmějí omezit svobodu pobytu občana Unie tím, že na svém území odmítnou přiznat odvozené právo pobytu jeho manželovi či manželce, státnímu příslušníkovi třetího státu stejného pohlaví. Členský stát tak má povinnost **uznat manželství osob stejného pohlaví** uzavřené v jiném členském státě v souladu s jeho právními předpisy, a to výhradně za účelem udělení tohoto práva pobytu. Tato povinnost naproti tomu členskému státu neukládá, aby ve svém vnitrostátním právu upravil instituci manželství osob stejného pohlaví.

Rozsudek Coman a další ze dne 5. června 2018, C-673/16

Žadatel o azyl nemůže být podroben psychologickému testu k určení své **sexuální orientace**. I přesto, že dotyčná osoba musí formálně souhlasit s takovým testem, tento souhlas není nutně svobodný, protože je vynucen pod tlakem okolností, v nichž se tato osoba nachází. Využití takového odborného psychologického posouzení představuje nepřiměřený a obzvláště závažný zásah do soukromí žadatele o azyl, neboť má určit obraz o nejintimnějších aspektech jeho života.

Rozsudek F ze dne 25. ledna 2018, C-473/16

Vzhledem ke zvýšené výměně osobních údajů mezi veřejnými a soukromými subjekty – včetně fyzických osob, sdružení a podniků – je úkolem unijního práva vymezit pevný a soudržný rámec pro ochranu údajů, neboť je důležité vybudovat důvěru, která umožní rozvoj digitální ekonomiky na celém vnitřním trhu. V roce 2018 Soudní dvůr několikrát rozhodl ve věci odpovědnosti vyplývající ze shromažďování a zpracovávání osobních údajů.

Správce **fanouškovské stránky na Facebooku** je tak společně s Facebookem odpovědný za zpracování údajů návštěvníků na jeho stránce.

→ **Rozsudek Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein**
ze dne 5. června 2018, C-210/16

Stejně tak takové náboženské společenství, jako je společenství **svědků Jehovových**, je společně se svými zvěstovateli odpovědné za zpracování osobních údajů shromážděných v rámci podomní kazatelské činnosti.

→ **Rozsudek Jehovan todistajat ze dne 10. července 2018, C-25/17**

Státní podpora a hospodářská soutěž

Volná hospodářská soutěž má zásadní význam pro hladké fungování vnitřního trhu Unie. Stimuluje hospodářskou výkonnost a umožňuje spotřebitelům těžit z širší nabídky výrobků a služeb nejlepší kvality za konkurenceschopnější ceny. Unijní právo dbá na dodržování pravidel volné a spravedlivé hospodářské soutěže mezi podniky na vnitřním trhu. Z tohoto hlediska jsou státní podpory v zásadě zakázány, pokud nejsou odůvodněny a nenarušují hospodářskou soutěž v rozporu s veřejným zájmem.

V italské věci Soudní dvůr zrušil rozhodnutí Komise, kterým nenařídila navrácení protiprávní podpory poskytnuté Itálii. Podpora spočívala v osvobození nekomerčních subjektů, jako jsou církevní nebo náboženské instituce, které ve svých dotčených nemovitostech provozují školní či ubytovací činnosti, od obecní daně z nemovitosti. Soudní dvůr poprvé připustil, že přímí konkurenti příjemců státní podpory mají právo obrátit se na unijní soudy a domáhat se zrušení takového rozhodnutí.

→ **Rozsudek *Scuola Elementare Maria Montessori a další* ze dne 6. listopadu 2018, spojené věci C-622/16 a další**

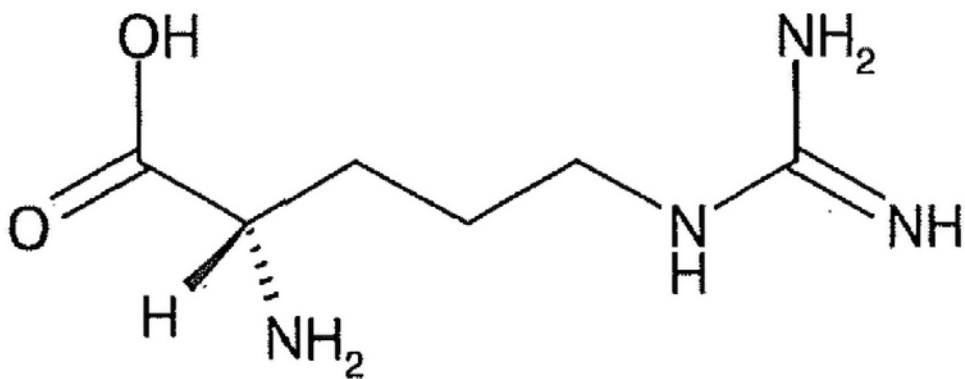
Tribunál zrušil rozhodnutí Komise nevznášet námitky proti **režimu podpor na kapacitním trhu** ve Spojeném království. V rámci tohoto režimu podpory Spojené království odměňovalo poskytovatele elektrické kapacity, kteří se zavázali k dodávání elektřiny, nebo snížení či odložení spotřeby elektřiny v době špičky zatížení sítě. Tribunál měl za to, že Komise měla mít pochybnosti o některých aspektech navrhované podpory a měla zahájit formální vyšetřovací řízení, aby lépe posoudila její slučitelnost s vnitřním trhem.

→ **Rozsudek *Tempus Energy a Tempus Energy Technology v. Komise* ze dne 15. listopadu 2018, T-793/14**

Tribunál dále částečně zrušil rozhodnutí Komise o existenci **kartelů a zneužití dominantního postavení na trhu s perindopilem**, což je lék proti vysokému tlaku a srdečnímu selhání. Potvrdil však, že některé dohody o urovnání patentových sporů mohou omezovat hospodářskou soutěž z hlediska účelu.

→ Rozsudky *Biogaran a další v. Komise* ze dne 12. prosince 2018, T-677/14 a další

Copyright

Ochranné známky a autorská práva

Evropská unie zavedla systém ochrany práv duševního vlastnictví, který umožňuje využívání spolehlivých nástrojů k ochraně ochranných známek, průmyslových vzorů a modelů, jakož i literárních a uměleckých děl. Všechna unijní pravidla, jejichž provádění a prosazování zajišťuje Soudní dvůr, přispívají k inovacím, konkurenceschopnosti, tvorbě pracovních míst a financování výzkumu.

Tribunál upřesnil rozsah **zákazu zapsat ochrannou známku z důvodu, že je v rozporu s veřejným pořádkem nebo s dobrými mravy**. Zápis ochranné známky „La mafia se sienta a la mesa“ byl tedy zamítnut, protože použitý výraz je s to šokovat nebo urazit každou rozumnou osobu, která má na unijním území průměrný práh citlivosti a tolerance.

→ [Rozsudek La Mafia Franchises v. EUIPO ze dne 15. března 2018, T-1/17](#)

Tribunál rozhodl, že fotbalista Lionel Messi může přihlásit svoji ochrannou známku „**MESSI**“ pro sportovní oděvy a zboží. I když se ochranná známka „**MASSI**“, která patří španělské společnosti, také vztahuje na sportovní zboží, proslulost fotbalisty neutralizuje vzhledovou a fonetickou podobnost těchto dvou ochranných známek a vylučuje jakékoliv nebezpečí záměny.

→ [Rozsudek Messi Cuccittini v. EUIPO ze dne 26. dubna 2018, T-554/14](#)

Pokud jde o autorské právo, Soudní dvůr rozhodl, že chuť potraviny (v projednávané věci nizozemského sýru „Heksenkaas“) nemůže být chráněna autorským právem. Taková chuť totiž nemůže být kvalifikována jako „dílo“, jelikož ji není možné přesně a objektivně identifikovat.

→ [Rozsudek Levola Hengelo ze dne 13. listopadu 2018, C-310/17](#)

Je-li **fotografie** volně přístupná na internetových stránkách se svolením autora, její nahrání na jinou internetovou stránku vyžaduje nové svolení autora. Tímto novým nahráním na internetovou stránku je totiž fotografie zpřístupněna nové veřejnosti.

→ [Rozsudek Renckhoff ze dne 7. srpna 2018, C-161/17](#)

Zdraví a životní prostředí

Právní předpisy Evropské unie v oblasti životního prostředí patří k nejpřísnějším na světě: jejich cílem je ekologičtější hospodářství, ochrana biologické rozmanitosti a přírodních stanovišť a zajištění vysoké úrovně zdraví a kvality života v Unii.

V rámci ochrany životního prostředí Tribunál potvrdil platnost omezení zavedených v Unii vůči některým **insekticidům** v roce 2013 kvůli rizikům, která představují pro včely.

→ [Rozsudky Bayer CropScience a další v. Komise ze dne 17. května 2018, T-429/13 a další](#)

Naproti tomu Tribunál částečně zrušil nové nařízení Komise z roku 2016, kterým se stanovily vyšší mezní **hodnoty emisí plyných znečišťujících látek** (oxidu dusného) pro osobní a lehká užitková vozidla, než byly hodnoty stanovené v nařízení „Euro 6“.

→ [Rozsudek Ville de Paris a další v. Komise ze dne 13. prosince 2018, spojené věci T-339/16 a další](#)

Tribunál rovněž rozhodl, že účinky geneticky modifikovaných organismů (dále jen „GMO“) na zdraví člověka nebo zvířat mohou spadat do oblasti životního prostředí, takže na základě nařízení o použití Aarhuské úmluvy z roku 1998 o životním prostředí mají nevládní organizace právo podílet se na **rozhodovacím procesu pro uvádění potravinářských produktů obsahujících GMO na trh**. Tribunál tedy zrušil rozhodnutí, kterým Komise zamítla žádost takové organizace o přezkum povolení uvést na trh potraviny, složky potravin a krmiva, které obsahují geneticky modifikovanou sóju.

→ [Rozsudek TestBioTech v. Komise ze dne 14. března 2018, T-33/16](#)

Podobně Soudní dvůr rozhodl, že organismy získané **mutagenezí** (soubor technik umožňujících změnit genom živých druhů bez vložení cizí DNA) jsou GMO. Po posouzení rizik pro zdraví a životní prostředí musí být tedy schváleny a musí se na ně vztahovat požadavky na sledovatelnost, označování a monitorování.

→ [Rozsudek Confédération paysanne a další ze dne 25. července 2018, C-528/16](#)

Dále bylo zjištěno větší množství nedostatků v oblasti životního prostředí v důsledku nesplnění povinností několika členskými státy: trvalé překračování hodnot koncentrací **suspendovaných částic ve vnějším ovzduší** (PM10) v Polsku, politika **lesnických zásahů** v Polsku proti rozšíření brouků, která ohrožuje chráněnou lokalitu Bělověžský prales; povolení udělené Maltou k **odlovu některých druhů volně žijících ptáků**.

- [Rozsudek Komise v. Polsko ze dne 22. února 2018, C-336/16](#)
- [Rozsudek Komise v. Polsko ze dne 17. dubna 2018, C-441/17](#)
- [Rozsudek Komise v. Malta ze dne 21. června 2018, C-557/15](#)

Pokud členské státy neprovedou rozsudek Soudního dvora, kterým je konstatováno, že nesplnily povinnosti, které pro ně vyplývají z unijního práva, může Komise podat novou žalobu s návrhem na peněžité sankce.

Řecku, Itálii a Španělsku tak byly uloženy pokuty za prodlení s provedením unijních pravidel týkajících se **sběru a čištění odpadních vod**. Slovensko bylo potrestáno za prodlení s provedením pravidel o **skládkách odpadů**.

- [Rozsudek Komise v. Řecko ze dne 22. února 2018, C-328/16](#)
- [Rozsudek Komise v. Itálie ze dne 31. května 2018, C-251/17](#)
- [Rozsudek Komise v. Španělsko ze dne 25. července 2018, C-205/17](#)
- [Rozsudek Komise v. Slovensko ze dne 4. července 2018, C-626/16](#)

Dodávka energie

V rámci pokračujících diskusí o rizicích spojených s výrobou jaderné energie několik členských států Unie prohlásilo, že je připraveno vzdát se tohoto druhu energie. Jiné členské státy se naopak rozhodly dále rozvíjet jadernou energii a významně investovat, zejména do výstavby nových reaktorů. Vzhledem k tomu, že tyto státní výdaje mohou ohrozit hospodářskou soutěž na trhu s energií, přijala Komise několik rozhodnutí o jejich slučitelnosti s unijním právem, jejichž platnost byla předložena k posouzení Tribunálu. Soudní dvůr se kromě toho, že je příslušný pro rozhodování o kasačních opravných prostředcích podaných proti rozsudkům Tribunálu, zabýval i předběžnými otázkami týkajícími se jaderného odvětví.

V roce 2014 Komise schválila podporu, kterou Spojené království zamýšlelo poskytnout jaderné elektrárně Hinkley Point, která se nachází na jeho pobřeží, s cílem podpořit výstavbu **nových kapacit na výrobu jaderné energie**. Rakousko se domáhalo zrušení tohoto rozhodnutí u Tribunálu. Tribunál žalobu zamítl, přičemž poukázal na to, že každý členský stát má právo zvolit si zdroj energie, který upřednostňuje, a že rozvoj jaderné energie může být cílem veřejného zájmu odůvodňujícím opatření podpory, přestože tento cíl nesdílejí všechny členské státy.

→ [**Rozsudek Rakousko v. Komise ze dne 12. července 2018, T-356/15**](#)

Ve snaze zajistit spolehlivost a stabilitu elektrizační soustavy na Slovensku po uzavření dvou bloků jaderné elektrárny Jaslovské Bohunice uložil tento členský stát zvláštní poplatek za vývoz elektřiny vyrobené na slovenském území, včetně elektřiny vyvážené členským státům. Soudní dvůr, na nějž se obrátil slovenský soud, rozhodl, že členské státy nemohou **uložit poplatek, který by zatěžoval vývoz elektřiny** vyrobené na jejich území, a to i přesto, že je takový poplatek určen k zajištění stability dodávek na tomto území.

→ [**Rozsudek FENS ze dne 6. prosince 2018, C-305/17**](#)

Eurozóna

Finanční krize v roce 2008 vedla k přijetí mnoha bankovních a finančních pravidel na evropské úrovni. K lepšímu přehledu o úrovni kapitálu úvěrových institucí zavedl evropský normotvůrce nový nástroj pro hodnocení, a to „pákový poměr“. Jeho specifická spočívá v tom, že se nevypočítává na základě míry rizika investic (expozic) úvěrových institucí a v zásadě je určen k tomu, aby zohlednil všechny jejich investice.

Šest francouzských úvěrových institucí, které spadají pod přímý obezřetnostní dohled Evropské centrální banky (ECB), požádalo o povolení využít výjimku, aby mohly vyloučit z výpočtu **pákového poměru** některé expozice týkající se spořitelních knížek, které byly převedeny na francouzskou veřejnou instituci. Vzhledem k tomu, že jim ECB tuto výjimku odmítla udělit, obrátily se úvěrové instituce na Tribunál. Poté, co rozhodl, že se ECB při výkonu své diskreční pravomoci dopustila nesprávného právního posouzení a zjevně nesprávného posouzení, Tribunál dotčená rozhodnutí ECB zrušil.

→ [Rozsudky Banque Postale a další v. ECB ze dne 13. července 2018, T-733/16 a další](#)

Zahraniční politika a omezující opatření

Omezující opatření jsou nástrojem zahraniční politiky Unie, který může mít podobu zbrojního embarga, zmrazení aktiv, zákazu vstupu na území EU a přejezdu přes ně, zákazu dovozu a vývozu atd. Jejich cílem je zachovat hodnoty a bezpečnost Unie, podpořit demokracii, právní stát, lidská práva a zásady mezinárodního práva, předcházet konfliktům a zachovávat mír. Mohou být namířena proti vládám nečlenských států Unie, skupinám či organizacím (jako jsou teroristické organizace), i proti fyzickým osobám s cílem vyvolat změnu politiky nebo chování.

V souvislosti s krizí na Ukrajině a v reakci na ruské kroky k destabilizaci situace v této zemi přijala Rada omezující opatření vůči několika ruským bankám a ropným a plynovým společnostem, jako je **Rosneft**. S cílem zvýšit náklady na akce Ruska omezila tato opatření některé finanční transakce a vývoz některého citlivého zboží a technologie, omezila přístup na kapitálový trh a zakázala poskytování služeb nezbytných k provádění některých ropných operací. Tribunál tato opatření potvrdil na základě toho, že jejich cíl je v souladu se zahraniční politikou Unie a že zásah do svobody podnikání a právo na vlastnictví dotčených podniků nelze považovat za nepřiměřené.

→ Rozsudky *Rosneft a další v. Rada* ze dne 13. září 2018, T-715/14 a další

Tribunál dále potvrdil prodloužení zmrazení finančních prostředků bývalého egyptského prezidenta **Husního Mubaraka a jeho rodinných příslušníků**, o kterém bylo rozhodnuto v návaznosti na politický vývoj v Egyptě od ledna 2011. K prodloužení zmrazení jejich majetku měla totiž Rada k dispozici dostatek informací o politickém a soudním kontextu v Egyptě a o soudních řízeních vedených proti rodině H. Mubaraka kvůli zpronevěře egyptských veřejných prostředků.

→ Rozsudky *Saleh Thabet a Moubarak a další v. Rada* ze dne 22. listopadu 2018, T-274/16 a T-275/16

→ Rozsudek *Moubarak v. Rada* ze dne 12. prosince 2018, T-358/17

Tribunál také rozhodl o platnosti omezujících opatření vůči dalším osobám a podnikům přijatým v souvislosti s demokratickou situací na **Ukrajíně**, v **Sýrii**, **Severní Koreji** nebo **Egyptě**.

- Rozsudek Stavytskyi v. Rada ze dne 22. března 2018, T-242/16
- Rozsudek Azarov v. Rada ze dne 26. dubna 2018, T-190/16
- Rozsudek Lukaš v. Rada ze dne 6. června 2018, T-210/16
- Rozsudek Abruzov v. Rada ze dne 6. června 2018, T-258/17
- Rozsudek Kljujev v. Rada ze dne 11. července 2018, T-240/16
- Rozsudek Kaddour v. Rada ze dne 31. května 2018, T-461/16
- Rozsudek HX v. Rada ze dne 19. června 2018, T-408/16
 - Rozsudek Kim a další v. Rada a Komise ze dne 14. března 2018, spojené věci T-533/15 a T-264/16
- Rozsudek Ezz a další v. Rada ze dne 27. září 2018, T-288/15

Brexit

V roce 2018 Soudní dvůr rozhodl jak o možnosti odvolat Brexit, tak o legalitě rozhodnutí Rady o zahájení jednání o podmínkách Brexitu, jakož i o výkonu evropských zatýkacích rozkazů vydaných britskými orgány.

Na návrh několika poslanců skotského Parlamentu, Parlamentu Spojeného království a Evropského parlamentu se skotský soud obrátil na Soudní dvůr s dotazem, zda v případě, že **se Spojené království rozhodne zůstat v Unii**, může tento členský stát jednostranně odvolat oznámení o záměru vystoupit z Unie, tj. bez souhlasu Unie nebo jiných členských států. Soudní dvůr na tuto otázku odpověděl kladně v tom smyslu, že takové odvolání by pro Spojené království znamenalo zůstat v Unii v nezměněné podobě, pokud jde o jeho postavení členského státu.

→ [Rozsudek Wightman a další ze dne 10. prosince 2018, C-621/18](#)

V roce 2016 vydalo Spojené království dva **evropské zatýkací rozkazy** proti muži za účelem jeho trestního stíhání za závažné trestné činy. Poté, co byl dotýčný muž zatčen v Irsku, se bránil svému předání do Spojeného království z důvodu, že v důsledku Brexitu bude zbaven základních práv, která unijní právo zaručuje osobám, na něž byly takovéto zatýkací rozkazy vydány. Soudní dvůr, na který se v této věci obrátil irský soud, rozhodl, že neexistují-li závažné a prokazatelné důvody se domnívat, že osobě, na niž byl vydán takový zatýkací rozkaz, hrozí, že bude těchto záruk po Brexitu zbavena, musí být evropský zatýkací rozkaz vydaný britskými orgány vykonán, dokud Spojené království tvoří součást Unie.

→ [Rozsudek RO ze dne 19. září 2018, C-327/18 PPU](#)

Institucionální právo

Unijní právo upravuje nejen práva a povinnosti členských států, podniků a jednotlivců, nýbrž také unijních orgánů. Orgány totiž mají fungovat podle zvláštních právních předpisů, jejichž dodržování přezkoumávají unijní soudy. Ať už jde o proces přijímání legislativního aktu nebo o odvádění plateb do unijního rozpočtu, bezvadnost aktů orgánů má zásadní význam pro zachování důvěry veřejnosti v jejich fungování a pravomoce.

Členka Evropského parlamentu přijala v letech 2010 až 2016 **parlamentního asistenta** a pro jeho odměňování získala částku téměř 300 000 eur. Vzhledem k tomu, že dotyčná poslankyně neprokázala, že přijatá osoba skutečně vykonávala činnost asistenta, Parlament jí nařídil, aby tuto částku vrátila. Tribunál potvrdil rozhodnutí Parlamentu s odůvodněním, že poslankyně neprokázala, že její asistent práci skutečně vykonával.

→ **Rozsudek *Le Pen v. Parlament* ze dne 19. června 2018, T-86/17**

Podle unijního práva se může jeden milion občanů z nejméně jedné čtvrtiny členských států ujmout iniciativy a vyzvat Komisi, aby unijnímu normotvůrci navrhla přijetí právního aktu. Takováto **evropská občanská iniciativa**, nazvaná „Jeden z nás“, byla zahájena za účelem ukončení financování činností Unie, které spočívají v likvidaci lidských embryí v oblasti výzkumu a veřejného zdraví. Ačkoliv byl na základě této iniciativy nashromážděn jeden milion podpisů potřebných pro její platnost, Komise se rozhodla neučinit žádné opatření. Autoři iniciativy tak napadli toto rozhodnutí u Tribunálu. Tribunál žalobu zamítl, přičemž měl za to, že rozhodnutí bylo dostatečně odůvodněné a že evropská občanská iniciativa nemůže zavazovat Komisi k předložení návrhu právního aktu.

→ **Rozsudek *One of Us a další v. Komise* ze dne 23. dubna 2018, T-561/14**

Přístup k dokumentům

Přístup k dokumentům je klíčovou součástí politiky transparentnosti evropských orgánů. Všichni občané a obyvatelé Evropské unie tak mají s výhradou určitých výjimek právo na přístup k dokumentům orgánů, institucí a jiných subjektů Unie.

Tribunál zrušil rozhodnutí Parlamentu, kterým se odmítá přístup k dokumentům obsahujícím informace o postojích orgánů, pokud jde o probíhající postupy spolurozhodování. Poté, co se mu nepodařilo prokázat, že úplné zpřístupnění těchto dokumentů může ohrozit jeho rozhodovací proces, měl Parlament v zásadě na základě konkrétní žádosti povinnost poskytnout přístup k dokumentům týkajícím se probíhajících **třístranných jednání** (neformální třístranná setkání mezi Parlamentem, Radou a Komisí o legislativních návrzích). Vzhledem k tomu, že práce v rámci třístranných jednání představuje rozhodující fázi legislativního procesu, je v tomto případě nutné důsledně dodržovat právo na přístup k dokumentům.

Rozsudek *De Capitani v. Parlament* ze dne 22. března 2018, T-540/15

B | ZÁKLADNÍ ČÍSELNÉ ÚDAJE O SOUDNÍ ČINNOSTI SOUDNÍ DVŮR

Soudní dvůr rozhoduje hlavně o následujících návrzích:

- **žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce**, má-li vnitrostátní soud pochybnosti o výkladu aktu přijatého Uníí nebo o jeho platnosti. V tom případě vnitrostátní soud řízení přeruší a obrátí se na Soudní dvůr, který rozhodne o výkladu příslušných ustanovení nebo o jejich platnosti. Po obdržení odpovědi formou rozhodnutí Soudního dvora může vnitrostátní soud projednávaný spor vyřešit. Pro případy, které vyžadují odpověď v krátké lhůtě (například v azylových věcech nebo ve věcech ochrany hranic či únosů dětí atd.), je upraveno **naléhavé řízení o předběžné otázce („PPU“)**;
- **kasační opravné prostředky** proti rozhodnutím Tribunálu, což jsou opravné prostředky, na jejichž základě může Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu zrušit;
- **přímé žaloby**, které se týkají hlavně:
 - zrušení unijního aktu („**žaloby na neplatnost**“) nebo
 - určení, že členský stát nesplnil povinnost vyplývající z unijního práva („**žaloby pro nesplnění povinnosti**“). Pokud členský stát nevyhoví rozsudku, kterým bylo shledáno, že nesplnil svou povinnost, může Soudní dvůr na základě druhé žaloby zvané „**žaloba pro dvojí nesplnění povinnosti**“ takovému státu uložit peněžitou sankci,
- žádost o **posudek v otázce**, zda je dohoda, kterou Unie zamýšlí uzavřít s třetím státem nebo s mezinárodní organizací, slučitelná se zakládajícími smlouvami. Tuto žádost může podat členský stát nebo evropský orgán (Parlament, Rada nebo Komise).

849 zahájených věcí

Řízení o předběžné otázce

568

z toho **19** PPU

Členské státy, odkud žádosti pocházely nejčastěji:

Německo: **78** Španělsko: **67** Belgie: **40**
Itálie: **68** Francie: **41**

přímých žalob

63

z toho

57 žalob pro nesplnění povinnosti a **2** žaloby pro „dvojí nesplnění povinnosti“

kasačních opravných prostředků proti rozhodnutím Tribunálu

199

žádostí o bezplatnou právní pomoc

6

Účastník řízení, který není schopen nést náklady řízení, může požádat o poskytnutí bezplatné právní pomoci.

760 vyřízených věcí

řízení o předběžné otázce

520

z toho **11** PPU

přímých žalob

60

z toho **30** zjištěných případů **nesplnění povinnosti** proti **17** členským státům

z toho **5** rozsudků v případě „**dvojitá nesplnění povinnosti**“

kasačních opravných prostředků proti rozhodnutím Tribunálu

165

z toho ve **27** případech bylo rozhodnutí Tribunálu zrušeno

Průměrná délka řízení:

15,7 měsíců

Řízení o naléhavé předběžné otázce:

3,1 měsíců

Nejčastěji posuzované oblasti:

- 12** Celní unie
- 58** Daně
- 38** Doprava
- 74** Duševní a průmyslové vlastnictví
- 41** Hospodářská soutěž a státní podpory
- 74** Prostor svobody, bezpečnosti a práva
- 19** Ochrana spotřebitele
- 42** Sociální právo
- 77** Svoboda pohybu a usazování a vnitřní trh
- 15** Zemědělství
- 33** Životní prostředí

TRIBUNÁL

Tribunál může v prvním stupni rozhodovat o přímých žalobách podaných **fyzickými** nebo **právníckými osobami (společnostmi, sdruženími atd.)** a **členskými státy** proti aktům orgánů, institucí nebo jiných subjektů Evropské unie a o přímých žalobách na náhradu škody způsobené orgány nebo jejich zaměstnanci. Velká část jeho soudní agendy je hospodářské povahy: duševní vlastnictví (ochranné známky a průmyslové vzory Evropské unie), hospodářská soutěž, státní podpory a finanční a bankovní dohled.

Tribunál je rovněž příslušný rozhodovat v oblasti veřejné služby o sporech mezi Evropskou unií a jejími zaměstnanci.

Proti rozhodnutím Tribunálu lze podat k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek, který se týká pouze právních otázek.

834 zahájených věcí

přímých žalob z toho:

732

70 žalob v oblasti státních podpor a hospodářské soutěže (včetně 4 žalob podaných členskými státy)

301 žalob týkajících se duševního vlastnictví

268 jiných přímých žalob (včetně 18 žalob podaných členskými státy)

93 žalob v oblasti veřejné služby

Žádosti o bezplatnou právní pomoc:

49

Účastník řízení, který není schopen nést náklady řízení, může požádat o poskytnutí bezplatné právní pomoci.

1 009 vyřízených věcí

přímých žalob z toho:

893

123

žalob v oblasti státních podpor a hospodářské soutěže

349

žalob týkajících se duševního vlastnictví

110

žalob v oblasti veřejné služby

434

jiných přímých žalob

kasačních opravných prostředků proti rozhodnutím Soudu pro veřejnou službu

9

z toho v

7

případech bylo rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu zrušeno

Soud pro veřejnou službu (SVS), který byl zřízen v roce 2004, ukončil v rámci reformy soudní struktury Evropské unie činnost ke dni 31. srpna 2016. Věci projednávané k tomuto datu byly předány Tribunálu, který je od 1. září 2015 soudem příslušným rozhodovat o žalobách v oblasti veřejné služby.

Průměrná délka řízení:

20

měsíců

Rozhodnutí Tribunálu, proti nimž byl podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru:

27 %

1 333

Projednávané věci
(ke dni 31. prosince 2018):

Nejčastější oblasti žalob:

322 Duševní a průmyslové vlastnictví

127 Hospodářská a měnová politika

68 Hospodářská soutěž

60 Omezující opatření

30 Přístup k dokumentům

162 Služební řád

219 Státní podpory

22 Veřejné zakázky

43 Zemědělství

8 Životní prostředí

ROK OTEVŘENOSTI A VZÁJEMNÝCH KONTAKTŮ

3

A | VÝZNAMNÉ UDÁLOSTI

Dialog Soudního dvora Evropské unie s vnitrostátními soudy a evropskými občany se neomezuje jen na soudní řízení, ale probíhá též v rovině četných vzájemných kontaktů.

Rok 2018 byl v tomto ohledu bohatý na různá setkání a debaty, které přispívají k šíření unijního práva a judikatury a k jejich pochopení.

13.

dubna:

**FINÁLE
„EUROPEAN LAW
MOOT COURT
COMPETITION“**

Soutěž European Law Moot Court Competition, kterou již téměř 30 let pořádá European Law Moot Court Society, je soutěží ve vystupování před soudem, jejímž cílem je prosazovat znalost unijního práva mezi studenty práv. Finále této soutěže, která je pokládána za jednu z nejprestižnějších soutěží na světě, probíhá každoročně na Soudním dvoře, kde se týmy studentů ze všech členských států Unie, ale také z USA, střetávají v přednesu argumentů před porotou složenou z členů Soudního dvora a Tribunálu. Vítězem ročníku 2018 se stal tým **College of Europe v Bruggách** (Belgie). Cena „nejlepšího generálního advokáta“ byla udělena Tychu Tiji Eggenhuizenovi z **Maastrichtské univerzity** (Nizozemsko) a cena „nejlepšího zmocněnce Komise“ Federice Velli z **Haagské univerzity** (Nizozemsko).

5.

května:

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ SOUDNÍHO DVORA

U příležitosti Dne Evropy, který se ve všech členských státech slaví dne 9. května k připomenutí projevu francouzského ministra Roberta Schumana ze dne 9. května 1950, uspořádal Soudní dvůr Evropské unie den otevřených dveří. Událost si vyžádala aktivní účast více než 180 dobrovolníků z řad úředníků Soudního dvora, kteří v příjemné atmosféře návštěvníky přijímali a poskytovali jim nejen informace, ale i prohlídku s výkladem v několika jazycích. Tento den umožnil občanům seznámit se s orgánem, jeho posláním a fungováním, ale také s architekturou jeho sídla nebo s uměleckými díly, která byla zapůjčena od členských států a odráží se v nich evropské umělecké a kulturní tradice. Soudní dvůr Evropské unie organizoval tento rok den otevřených dveří společně s Evropskou investiční bankou (EIB). Soudní dvůr přilákal více než **2 200 návštěvníků**, kteří měli příležitost zúčastnit se setkání s předsedou K. Lenaertsem, kde byl i prostor pro otázky a odpovědi.

23.

–

26.

května:

KONGRES FIDE

Mezinárodní federace pro evropské právo (FIDE), která byla založena v roce 1961 vnitrostátními sdruženími pro evropské právo z šesti zakládajících členských států Evropské unie (Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko), nyní seskupuje sdružení pro evropské právo z každého členského státu, kandidátských zemí EU a z Norska a Švýcarska. Bienální kongres FIDE je považován za jednu z nejdůležitějších a nejrenomovanějších konferencí o unijním právu. Účastní se ho přibližně 500 právníků, což

umožňuje významným osobnostem z akademické obce se setkat se soudci a generálními advokáty Soudního dvora a Tribunálu, soudci nejvyšších vnitrostátních soudů a jiných soudů, s úředníky orgánů Unie a národních ministerstev, jakož i s advokáty. Letošní XXVIII. kongres, který se konal v Estorilu (Portugalsko), se zaměřil na tři hlavní témata: vnitřní trh a digitální ekonomiku; zdanění, státní podpory a narušení hospodářské soutěže; a vnější rozměr politik Unie.

4.

října:

**STUDIJNÍ
DEN KNIHOVNY**

Knihovna Soudního dvora je v unijním právu považována za vzor. Na studijním dni se setkala stovka zástupců knihoven členských soudů Justiční sítě Evropské unie, evropských právnických knihoven a jiných institucí a agentur, aby diskutovala o výzvách, jimž čelí moderní právní knihovny mimo jiné v oblasti digitalizace a technologického vývoje. Tato akce umožňuje

položit základy k navázání spolupráce s dalšími knihovnami, aby se rozšířila nabídka dokumentů, které mají uživatelé k dispozici.

18.

20.

listopadu:

**FÓRUM
SOUDCŮ**

Soudci z různých soudů členských států se každý rok setkávají na fóru pořádaném Soudním dvorem, aby debatovali o různých tématech týkajících se unijního práva. Smyslem této akce, která se poprvé uskutečnila v roce 1968, je posílit soudní dialog mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy, zejména v rámci žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, ale také podpořit šíření a jednotné uplatňování unijního práva, neboť

vnitrostátní soudy toto právo uplatňují na projednávané spory jako první. V tomto roce se fóra zúčastnilo 155 národních soudců, kteří v jeho průběhu debatovali s členy Soudního dvora o řízení o předběžné otázce, Listině základních práv, azylu a přistěhovalectví, soudní spolupráci v občanskoprávních věcech, boji proti zneužívání (daňové právo, spotřebitelské právo, vysílání pracovníků) a o novinkách v judikatuře Tribunálu.

OFICIÁLNÍ NÁVŠTĚVY

V rámci kontaktů na institucionální úrovni mezi Soudním dvorem, ostatními evropskými orgány, mezinárodními soudy a orgány a soudy členských států Unie přijal **Soudní dvůr** v roce 2018 Margrethe Vestager, evropskou komisařku pro hospodářskou soutěž, Věru Jourovou, evropskou komisařkou pro spravedlnost, spotřebitele a rovnost žen a mužů, Tiema Wölken a Moniku Hohlmeier, poslance Evropského parlamentu, delegaci „European Federation of Energy Law Associations“ (EFELA), delegaci Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) a delegaci Evropského sdružení advokátů u Nejvyšších soudů.

Soudní dvůr rovněž navštívili Seamus Woulf SC, státní zástupce Irsko, Bruno Lasserre, místopředseda francouzské Státní rady, Frédéric Van Leeuw, federální státní zástupce Belgického království, a François Molins, státní zástupce v Paříži, a delegace vyšších soudců a právníků z Polska, Nejvyššího soudu Finska, Nejvyššího soudu Irsko a Ústavního soudu a Nejvyššího soudu Chorvatska.

Soudní dvůr dále uvítal delegaci Vlámského parlamentu a Německojazyčného společenství Belgie, delegaci Berliner Abgeordnetenhauses (Poslanecké sněmovny Berlína), delegaci dánského Statsrevisorerne (Výbor pro veřejné rozpočty) a delegaci Výboru pro audit a zahraniční věci litevského Parlamentu.

Soudní dvůr v neposlední řadě navštívily různé osobnosti z členských států, mimo jiné jeho Excellence Xavier Bettel (foto), předseda vlády a ministr Lucemburského státu, jeho

Excellence Andrej Plenković, předseda vlády Chorvatska, Katarina Barley (foto), německá spolková ministryně pro spravedlnost a ochranu spotřebitele, Dražen Bošnjaković, chorvatský ministr spravedlnosti, a Cecka Cačeva, bulharská ministryně spravedlnosti.

Soudní dvůr naopak v roce 2018 navštívil Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku, Nejvyšší soud Lucemburska, Sechser-Treffen (schůzi šesti) germanofonních Ústavních soudů v Karlsruhe (Německo), Nejvyšší soud Spojeného království a francouzskou Státní radu. Soudní dvůr rovněž navštívil Švédsko, kde se setkal se zástupci Nejvyššího soudu, Nejvyššího správního soudu, Odvolacího soudu ve Svea a Odvolacího správního soudu ve Stockholmu. Během této návštěvy se delegace Soudního dvora setkala také s kancléřem pro soudnictví, ministrem spravedlnosti, ministrem vnitra, ministryní zahraničních věcí a ministryní pro evropské záležitosti a obchod.

V roce 2018 **Tribunál** navštívily delegace Evropského soudu pro lidská práva, skotských soudců a Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO).

Delegace Tribunálu rovněž navštívila úřad EUIPO v Alicante (Španělsko) při příležitosti výroční konference „IP Case Law Conference“, která se zabývala hmotněprávními a procesními otázkami v oblasti sporů o ochranné známky a (průmyslové) vzory.

NEPŘETRŽITÝ DIALOG S PRÁVNICKOU VEŘEJNOSTÍ

- Udržování soudního dialogu s vnitrostátními soudci

Více než

2 400

vnitrostátních soudců,
s nimiž proběhla setkání

- přijetí vnitrostátních soudců v rámci každoročního fóra soudců nebo v rámci šestiměsíční nebo desetiměsíční stáže v kabinetu některého z členů orgánu
- semináře pořádané na Soudním dvoře
- prezentace určené vnitrostátním soudcům v rámci evropských soudních asociací nebo justičních sítí
- účast na slavnostním zahájení soudního roku u vyšších a nejvyšších vnitrostátních soudů a setkání s předsedy nebo místopředsedy nejvyšších evropských soudů

- Podpora právníků při uplatňování unijního práva a jeho porozumění

705

skupin návštěvníků,

kteří obdrželi výklad k jednáním,
jimž byli přítomni, nebo k fungování
soudů

z toho

197

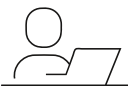
skupin právníků

tj.

3 825

 osob

303

stážistů právníků
přijatých v rámci
studijního programu

453

externích
uživatelů

studentů, badatelů, profesorů, kteří
prováděli výzkum v knihovně Soudního
dvora Evropské unie

INTENZIVNĚJŠÍ DIALOG S EVROPSKÝMI OBČANY

19 493

návštěvníků

z toho

2 233

v den
otevřených
dveří

207

tiskových zpráv

(tj. celkem

2 259

jazykových
verzí)

Každá tisková zpráva se překládá do několika jazyků k usnadnění práce novinářů v členských státech. Tiskové zprávy jsou dostupné na stránce curia.europa.eu/jcms/PressRelease

490

tweetů zaslaných
z twitterových účtů Soudního
dvora,

které
sledovalo
více než

61 500

odběratelů

112

žádostí o přístup
k administrativním
dokumentům a historickému
archivu orgánu

Přibližně

43 000

žádostí o informace za rok

PRAVIDELNÝ OFICIÁLNÍ A INSTITUCIONÁLNÍ DIALOG

29

oficiálních návštěv

3

slavnostní zasedání

ADMINISTRATIVNÍ ÚTVARY VE SLUŽBÁCH SPRAVEDLNOSTI

4

Vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora, který je zároveň generálním tajemníkem orgánu, řídí administrativní útvary z úřední moci předsedy orgánu.

V následujícím příspěvku hovoří o nasazení, s jakým obslužné útvary zajišťují podporu soudní činnosti.

SLUŽBY SOUDNÍHO DVORA: PROJEKT NA PODPORU ČINNOSTI SOUDŮ

Rok 2018 byl poznamenán důkladnou reorganizací organizační struktury orgánu [viz ENCADRÉ], která reagovala na dva problémy, z nichž jeden vyplynul ze snížení počtu pracovních míst, které bylo orgánům uloženo a vedlo ke snížení zaměstnanců služby v období let 2013–2017 o 6,5 % , a druhý byl způsoben zvýšením pracovní zátěže soudů a ve svém důsledku služeb, které je podporují.

Tato nově nastavená organizační struktura vedla k **nové mezioborové spolupráci služeb**, zjednodušení pracovních postupů, ale také ke spojení úsilí v oblastech společného zájmu, zejména v regulačním prostředí, které přinutilo všechny služby, aby se důkladně zamyslely nad pracovními metodami (například v návaznosti na vstup v platnost nového nařízení o ochraně osobních údajů nebo nového finančního nařízení platného pro orgány).

Nová organizační struktura orgánu je s účinností od 1. ledna 2018 založena na třech hlavních směrech:

- podporovat koordinované a účinné využívání lidských a materiálních zdrojů orgánu, což je úkol svěřený Generálnímu ředitelství pro administrativu, které nyní zahrnuje Ředitelství pro lidské zdroje a personální administrativu, Ředitelství pro rozpočet a finanční záležitosti a Ředitelství budov a bezpečnosti;
- zajistit racionální řízení, ale také obranu a podporu právní mnohojazyčnosti tím, že bude v rámci nového Generálního ředitelství pro mnohojazyčnost, které sdružuje tlumočnickou službu a službu právních překladů (viz strana 61), uplatňován skutečný „mnohojazyčný přístup“;
- zajistit zachování, sdílení a strukturované šíření informací, a to z dvojího hlediska: institucionálního a soudního, pod vedením nového Generálního ředitelství pro informace (které zahrnuje Ředitelství informačních technologií, Ředitelství knihovny a Ředitelství komunikace).

Provedené změny také podnítily služby, aby přehodnotily, zda by **výstupy z jejich činnosti mohly lépe odpovídat** očekáváním evropských soudů, odborníků a občanů. Důkladná pozornost byla věnována zejména výstupům připravovaným službou pro výzkum a dokumentaci na podporu soudní činnosti, ale i analýzám, indexování a šíření judikatury zejména směrem k právníké veřejnosti a akademické obci. S cílem co nejlépe reagovat také na očekávání právníků a zástupců stran pokračuje orgán v úsilí o dematerializaci toků dokumentů předávaných v rámci řízení, a to zejména prostřednictvím aplikace e-Curia (viz strana 60). V poslední řadě, aby lépe reagoval na hlavní zájmy občanů, změnil Soudní dvůr svoji politiku zveřejňování některých soudních písemností na internetu s cílem posílit ochranu údajů osob dotčených v předběžných otázkách.

Služby se kromě toho podílejí na rozsáhlém procesu **moderniace svých technických nástrojů** ve smyslu větší integrace a širší uplatnitelnosti. V oblasti soudní činnosti a administrativy jsou v tomto ohledu dvěma jasnými příklady spuštění počítačového programu integrované správy věcí a současně projektu správy systému administrativních dokumentů.

Současně s uvedenou reorganizací došlo nakonec i k **vývoji v oblasti řízení lidských zdrojů**, jehož cílem je odstraňování překážek a vzájemná výměna vědomostí a informací, ale i větší rovnost v případech měnící se profesní dráhy. Zvyšování nabídek manažerského vzdělávání, zkoušení job shadowing (praktických stáží) mezi službami, větší využívání delegování, anebo i pozornost věnovaná přístupu zaměstnankyň k řídicím pozicím patří rovněž mezi aktuální výzvy, které charakterizují projekt, na němž byli úředníci a dočasní zaměstnanci vyzváni se podílet.

V neustálé snaze o efektivitu se však orgán neomezil na pouhé přehodnocení své organizační struktury a fungování služeb. Rozhodl se rovněž **posílit spolupráci s okolním světem**, aby podpořil sdílení osvědčených postupů a výměnu názorů se svými protějšky.

Vytvoření **Justiční sítě Evropské unie** (JSEU) mezi ústavními a nejvyššími soudy 28 členských států a Soudním dvorem spolu se zavedením platformy pro spolupráci mezi jejími členy v lednu 2018 je v tomto ohledu hlavním nástrojem pro spolupráci v zájmu kvalitního a rychlého soudnictví. Svým členským soudům poskytuje Justiční síť příležitost, aby prozkoumaly nové možnosti na poli spolupráce se svými protějšky, usnadnily si monitorovací činnost či vzájemně spolupracovaly na činnostech společného zájmu, jako je právní výzkum.

Dalším příkladem plodné spolupráce zaměřené na zlepšení kvality služeb poskytovaných uživatelům, a to jak interním tak externím, je součinnost s **evropskými právníckými knihovnami**, kterou iniciovalo Ředitelství knihovny Soudního dvora, jež v říjnu 2018 uspořádalo významný studijní den věnovaný výzvám, jimž čelí útvary pro dokumentaci a právnícké knihovny, a která do budoucna slibuje další možnosti spolupráce obslužných útvarů zajišťujících podporu soudní činnosti.

Soudní dvůr Evropské unie tak prostřednictvím institucionálního a administrativního dialogu navazuje na soudní dialog stanovený Smlouvami, což mu umožňuje upevnit jeho výsadní vztahy s vnitrostátními soudy a zároveň znovu potvrdit, že evropské soudnictví, včetně jeho provozních aspektů, je pevně zakořeněno v tradici a praxi členských států.

Alfredo Calot Escobar
vedoucí soudní kanceláře

JUSTIČNÍ SÍŤ EVROPSKÉ UNIE

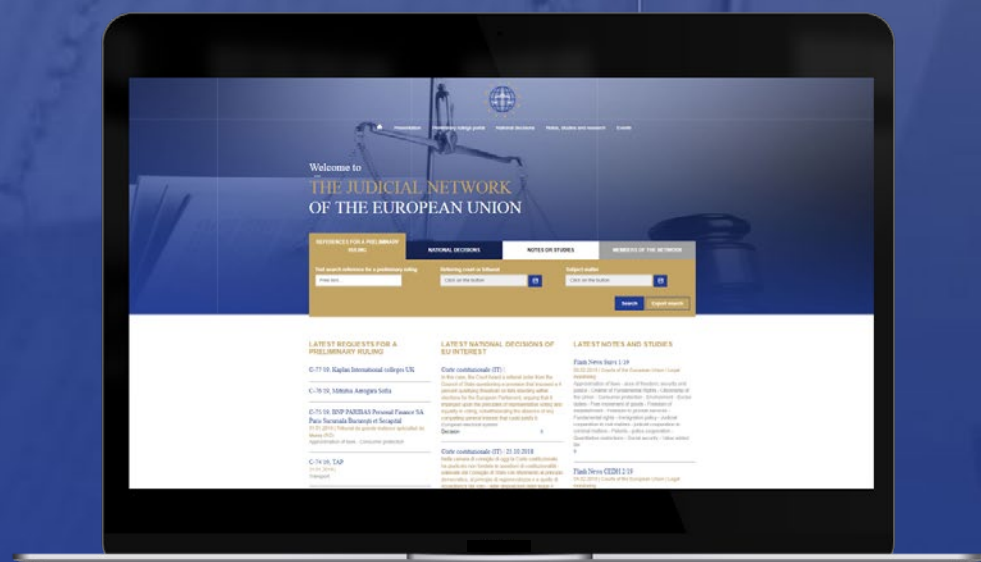
Justiční síť Evropské unie byla vytvořena v roce 2017 z podnětu předsedy Soudního dvora Evropské unie a předsedů ústavních a nejvyšších soudů 28 členských států při příležitosti 60. výročí podpisu Římských smluv.

Justiční síť vznikla na základě společné vůle 72 vyšších soudů z 28 členských států a Soudního dvora Evropské unie k posílení spolupráce mezi vnitrostátními soudy – obecnými soudy unijního práva – a soudy Soudního dvora Evropské unie – které zajišťují jednotný výklad unijního práva – v rámci dialogu o zajištění kvality soudnictví a ochrany práv evropských stran.

Prvním úspěchem této sítě, ke kterému došlo již v lednu 2018, tedy méně než rok po jejím zahájení, bylo vytvoření platformy pro spolupráci, která je k dispozici ve všech jazycích Unie a propojuje práci, jež v rámci své soudní činnosti vykonávají soudy Soudního dvora Evropské unie a vnitrostátní soudy.

Vnitrostátní soudy tedy mají k dispozici nástroj, který jim umožňuje, aby v zájmu sdílení svých znalostí a efektivity zpřístupnily svým protějškům judikaturu, výzkum a analýzu. Justiční síť také reaguje na přání zlepšit orientaci ve vnitrostátních právních systémech v duchu vzájemného obohacení v rámci sdíleného soudnictví, které respektuje evropské i národní tradice.

V současné době má platforma JSEU více než 2 000 uživatelů na půdě ústavních a nejvyšších soudů členských států. Na základě tohoto úspěchu a vzhledem k velkému množství dokumentů obsažených na této internetové stránce nyní Soudní dvůr zvažuje možnost zpřístupnit široké veřejnosti, a tudíž i všem právníkům, dokumenty, které mohou být zajímavé pro jejich činnost. Soudní dvůr tak učiní od konce roku 2019.

OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ V ŘÍZENÍCH O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE

V situaci, kdy je technický pokrok, big data a banalizování internetu výzvou pro ochranu osobních údajů, byl rok 2018 na vnitrostátní a evropské úrovni rokem, kdy vstoupil v platnost nový regulační rámec, který posiluje ochranu občanů a zakotvuje zejména některé zásady, které původně ve své judikatuře stanovil Soudní dvůr.

S cílem připojit se k tomuto trendu přijal Soudní dvůr v roce 2018 nové pokyny pro posilování ochrany osobních údajů fyzických osob v rámci zveřejňování v souvislosti s žádostmi o rozhodnutí o předběžné otázce, které jsou mu předkládány. Soudní dvůr totiž rozhodl, že jména fyzických osob, kterých se tyto případy týkají, budou nahrazena neutrálními iniciálami, a to jak v názvu věci samotné, tak v dokumentech šířených po internetu (soudní kalendář, stanoviska, rozsudky, tiskové zprávy atd.). Soudní dvůr kromě toho dbá na to, aby při redakční úpravě nebyla opomenuta žádná skutečnost, která by umožnila zpětnou identifikaci těchto osob. Uvedený přístup se v zásadě uplatňuje na všechna rozhodnutí o předběžné otázce podaná ode dne 1. července 2018, ledaže specifické okolnosti věci opravňují k odlišnému postupu.

Cílem těchto opatření je zajistit současně dodržování zásady veřejnosti soudního řízení, a proto se nijak nedotýkají obvyklého způsobu vyřizování věcí Soudním dvorem ani průběhu řízení (zejména jednání).

Soudní dvůr tak spolu s členskými státy, které již změnily své právní úpravy, přispívá k posílení ochrany osobních údajů fyzických osob v soudních dokumentech, které zveřejňuje na internetu.

E-CURIA: MODERNÍ, EFEKTIVNÍ A EKOLOGICKÁ APLIKACE UMOŽŇUJÍCÍ VÝMĚNU SOUDNÍCH DOKUMENTŮ

E-Curia je platforma založená na internetových technologiích společných pro Soudní dvůr a Tribunál. Tato aplikace umožňuje podávání a doručování procesních písemností elektronickou cestou. Od svého zahájení v roce 2011 zaznamenala aplikace e-Curia velký úspěch: počet majitelů přístupových účtů a procentní podíl podání, která byla doručena prostřednictvím této aplikace, se neustále zvyšoval. Od 1. prosince 2018 je 100 % podání k Tribunálu předkládáno prostřednictvím aplikace e-Curia.

Pozitivní zpětná vazba od uživatelů (advokátů a zástupců stran), zvýšení efektivity v důsledku bezprostřednosti elektronických výměn dokumentů a upuštění od správy smíšených formátů písemností (v papírové a digitální podobě) motivovaly Tribunál k pokračování v procesu dematerializace svých řízení.

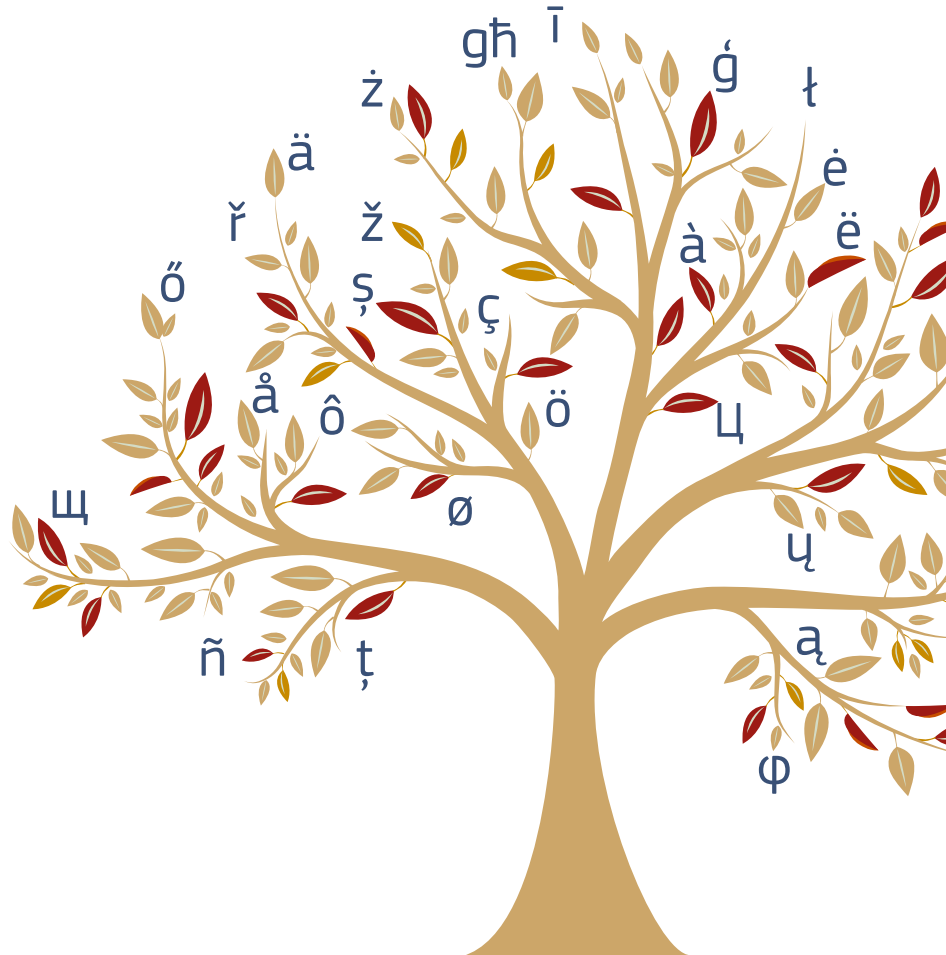
V návaznosti na změnu jednacího řádu přijatou v červenci 2018 a přijetí nového rozhodnutí o podávání a doručování procesních písemností probíhá výměna soudních dokumentů s účastníky řízení u Tribunálu od 1. prosince 2018 pouze prostřednictvím aplikace e-Curia.

Tato skutečnost se týká všech zúčastněných stran (žalobců, žalovaných a vedlejších účastníků řízení) i všech druhů řízení, včetně naléhavých řízení. V souladu se zásadou přístupu k soudu zůstávají v platnosti některé výjimky, zejména pokud je technicky nemožné tuto aplikaci použít nebo pokud o právní pomoc žádá osoba, která není zastoupena advokátem.

Tato pro Tribunál významná reforma bude přínosem jak pro výkon spravedlnosti – jelikož napomáhá zefektivnění vyřizování věcí – tak pro účastníky řízení a životní prostředí.

Aplikace e-Curia je pro uživatele bezplatná a jejím prostřednictvím lze zasílat písemnosti nepřetržitě 24 hodin denně, sedm dní v týdnu. Aplikace zamezuje tomu, aby byly do Lucemburska posílány dokumenty v listinné podobě s několika připojenými soubory ověřených kopií, čímž přispívá ke snížování emisí CO₂ v zájmu ochrany našeho životního prostředí (viz strany 64 až 65).

„MNOHOJAZYČNÝ PŘÍSTUP“

Od začátku roku 2018, kdy bylo oslaveno 60. výročí nařízení 1/58 o užívání jazyků v unijních orgánech, zaujal Soudní dvůr nový postoj k podpoře multilingvity prostřednictvím tzv. „multilingvního přístupu“. Tento přístup zahrnuje plánování a uskutečňování různých aktivit, jejichž cílem je ozřejmit multilingvitu v právní oblasti a chránit ji. Tyto aktivity jsou součástí aktivního, širokého a trvalého přístupu ke komunikaci, který sdružuje Generální ředitelství pro multilingvitu (GRM) a několik dalších útvarů Soudního dvora.

Pro orgán odpovědný za zajištění dodržování unijního práva – jehož výklad a uplatňování jsou ze své podstaty multilingvní – je multilingvita základní podmínkou pro spravedlivé soudní řízení a nezbytným prostředkem pro jeho judikaturu, jakožto zdroj práva.

Jazykový režim Soudního dvora nemá obdobu u žádného jiného soudu na světě: každý z úředních jazyků Evropské unie (24) může být jedním jazykem, přičemž Soudní dvůr je povinen komunikovat se stranami v jejich jazyce a zajistit šíření své judikatury ve všech úředních jazycích Unie, a to tím spíše, že v oblasti předběžných otázek je jeho judikatura uplatňována přímo a přednostně. Respektování takovéto plné multilingvity s sebou nese správu 552 jazykových kombinací!

V zájmu lepšího zajištění svého poslání Soudní dvůr rozhodl, že od 1. ledna 2018 sloučí dva pilíře své jazykové služby, a to tlumočnickou službu a službu právních překladů, do jednoho Generálního ředitelství pro multilingvitu. K zajištění respektu multilingvity má tato změna administrativní struktury za cíl zvýšit účinnost jazykové služby a zviditelnit ji, přičemž je doprovázena různými aktivitami, které mají zvýšit povědomí o multilingvitu a osvětlit její fungování v podobě, v jaké je každodenní součástí života na Soudním dvoře.

Unijní právo není právem mezinárodním ani cizím, ale tvoří součást vnitrostátního práva členských států. Občanům každého členského státu tedy zakládá práva a povinnosti, s nimiž musí mít každý možnost se seznámit a jejichž ochrany se každý musí být s to domáhat ve svém jazyce.

„Mnohojazyčný přístup“ vedl již v roce 2018 k natočení umělecké projekce o mnohojazyčnosti u Soudního dvora, která představuje práci právníků-lingvistů a tlumočnicků na slyšeních, pracovních schůzkách nebo právních seminářích. Projekce – která je promítána na více obrazovkách, z nichž každá zobrazuje určitou tematickou část – byla uvedena v lednu 2019 v „Haus der Kulturen der Welt“ („Dům světové kultury“) v Berlíně, načež následovala konference s debatou.

„Mnohojazyčný přístup“ je trvalým cílem a jednou z akcí plánovaných na rok 2019 je i vytvoření díla věnovaného mnohojazyčnosti a jejímu fungování u Soudního dvora.

Rok 2019 slibuje, že bude rokem bohatým na rozvoj mnohojazyčnosti, zejména v technologické oblasti, a tento přístup poslouží vnitrostátním orgánům a všem občanům Unie k tomu, aby si připomněli, že více než pouhým ideálem či nutností je mnohojazyčnost především přínosem pro Evropskou unii bohatou ve své kulturní a právní rozmanitosti, a obzvláště, že je prostředkem, kterým Unie udržuje co nejužší kontakt se svými občany.

Přímý účinek nebo přímé uplatňování

Unijní právo se použije na území členských států: je na orgánech členských států, aby zajistily jeho řádné uplatňování. Pokud tedy spor zahrnuje ustanovení unijního práva, nejen že takové ustanovení může vnitrostátní soud sám uplatnit, ale musí tak učinit automaticky, aby ochránil práva občanů a podniků, která pro ně z unijního práva vyplývají.

Přednost

Členské státy se rozhodly sdílet některé své pravomoci na úrovni Evropské unie. V případě střetu mezi vnitrostátním právem a unijním právem má přednost unijní právo a vnitrostátní právní předpisy, které jsou s ním v rozporu, se nepoužijí.

SOUDNÍ DVŮR NA TWITTERU

Soudní dvůr Evropské unie se na Twitteru zaregistroval v dubnu 2013. Díky dvěma účtům, které spravuje Ředitelství pro komunikaci, šíří Soudní dvůr informace o své soudní činnosti širšímu okruhu osob a rychleji. Zatímco v roce 2017 tyto účty (jeden ve francouzštině a jeden v angličtině) sledovalo přibližně 42 000 odběratelů, na konci roku 2018 jejich počet narostl již na více než 60 000 (přesně 61 548). Tento nárůst o 45 % ve srovnání s předchozím rokem je způsoben aktivnější komunikační politikou na sociálních sítích.

Jestliže Soudní dvůr dříve používal Twitter k šíření svých tiskových zpráv, dnes prostřednictvím svých tweetů informuje své odběratele o vývoji v případech, které přitahují významnou pozornost médií, a to tím, že oznamuje data zahájení řízení, jednání a vynesení rozhodnutí. Tweety se týkají také dalších zajímavých témat, například významných událostí, k nimž u Soudního dvora dochází, jako jsou slavnostní zasedání či protokolární návštěvy.

Funkce dostupné v této sociální síti umožňují, aby byly k tweetovaným informacím připojovány fotografie, videa a odkazy na tiskové zprávy či relevantní dokumenty související s případy. Šíření obsahu je tak pro odběratele dynamičtější a atraktivnější, což je vybízí k retweetování.

V roce 2018 bylo odesláno nejméně 490 tweetů oproti 350 tweetům odeslaným za předchozí rok.

Tento nový dynamický a aktivní přístup k uvedené sociální síti umožňuje orgánu komunikovat téměř v reálném čase a přispívá ke zvyšování povědomí široké veřejnosti o judikatuře Soudního dvora a jejím dopadu.

Sledování informací zveřejněných na obou účtech Soudního dvora umožňuje evropským občanům, nejen aby byli v obraze, pokud jde o soudní činnost unijních soudů, ale také aby se podíleli na jejím šíření.

ORGÁN ŠETRNÝ K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ

Soudní dvůr Evropské unie již několik let sleduje ambiciózní politiku v oblasti životního prostředí, jejímž cílem je splnit nejvyšší možné standardy v oblasti udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí.

Provádění stavebních projektů orgánu a každodenní správa prostředků a nástrojů, které jsou mu dány k dispozici, jsou provázeny neustálou snahou o respektování životního prostředí, o čemž svědčí získání registrace EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) dne 15. prosince 2016.

Osvědčení EMAS vytvořené evropským nařízením a udělované organizacím, které splňují přísné podmínky související s jejich politikou v oblasti životního prostředí a s jejich úsilím o ochranu životního prostředí a udržitelného rozvoje, představuje jasné uznání ekologického úsilí Soudního dvora a dosažených značných environmentálních úspěchů.

V období 2016–2018 stanovil Soudní dvůr za cíl 10 % snížení podílu využitelného odpadu v této části netříděného odpadu.

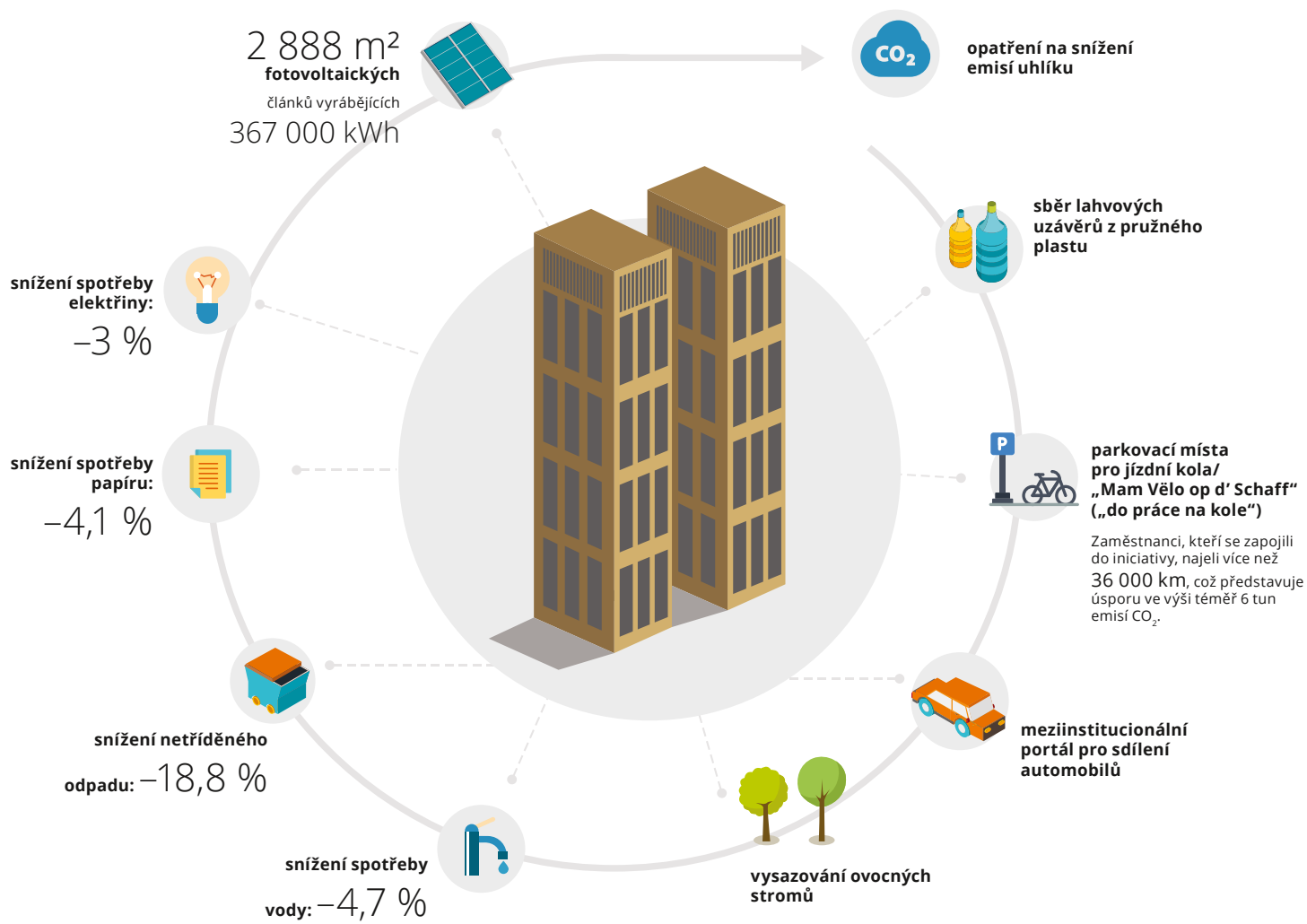

Skutečnost, že od 1. prosince 2018 se aplikace e-Curia (viz strana 60) stala výhradním způsobem výměny soudních dokumentů mezi zástupci účastníků řízení a Tribunálem, bude mít pozitivní dopad na životní prostředí. Pokud by například 823 076 stran procesních písemností předložených Tribunálu prostřednictvím aplikace e-Curia v roce 2018 bylo podáno v listinné podobě spolu s příslušnými kopiemi (3 povinné kopie pro Tribunál a tolik dalších kopií, kolik je účastníků řízení), byly by vytištěny více než 4 miliony stránek dokumentů, což odpovídá více než 10 tunám papíru, které by navíc musely být fyzicky přepraveny až do Lucemburska.

Ekvivalent roční potřeby elektrické energie pro 66 rodin.

Ukazatele kvality životního prostředí pro vodu, odpad, papír a elektřinu odpovídají ukazatelům pro rok 2017. Odchytky jsou vyčísleny ve vztahu k referenčnímu roku 2015

POHLED DO BUDOUCNA

5

ROK PLNÝ VÝZEV A NOVÝCH PERSPEKTIV

Soudní dvůr Evropské unie ve svém soustavném úsilí o zvyšování produktivity v posledních letech ukázal, že je možné stanovit realistické cíle pro zkrácení procesních lhůt, aniž by to mělo dopad na fungování všeobecně uznávaného systému spravedlnosti.

V roce 2019 toto úsilí vstoupí do nové etapy zavedením mechanismu předchozího uznávání přijatelnosti kasačních opravných prostředků, který bude vyhrazen pro určité kategorie věcí a který posílí účinnější přezkum uplatňování práva a zároveň umožní Soudnímu dvoru, aby se zaměřil na věci zásadního právního významu.

Nadto bude v nadcházejících měsících věnována zvláštní pozornost Tribunálu Evropské unie, který v roce 2019 oslaví své třicáté výročí. O jeho založení rozhodla Rada v říjnu 1988, ale teprve 25. září 1989 nastoupili jeho první členové do funkce. Oslava tohoto výročí tedy bude příležitostí připomenout si vývoj soudu, který plní podstatnou úlohu při přezkumu dodržování unijního práva a konkrétně v rámci regulace orgánů působících v hospodářské oblasti a trhu Unie.

7
ls

ZŮSTAŇTE
PŘIPOJENI!

6

Přístup k portálu pro vyhledávání judikatury Soudního dvora a Tribunálu prostřednictvím stránek Curia:

curia.europa.eu

Sledování aktuální judikatury a aktuálního dění v orgánu:

- **tiskové zprávy** na adrese: curia.europa.eu/jcms/PressRelease
- předplacení přístupu k síti **systému RSS** Soudního dvora: curia.europa.eu/jcms/RSS
- **twitterový účet** orgánu: @CourUEPresse ou @EUCourtPress
- **App CVRIA** ke stažení pro smartphony a tablety

Další informace o činnosti orgánu:

- stránka věnovaná **výroční zprávě za rok 2018**: curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
 - **Panorama roku**
 - **Zpráva o soudní činnosti**
 - **Zpráva o hospodaření**
- sledování **krátkých filmů na YouTube**

Přístup k dokumentům orgánu:

- **historický archiv**: curia.europa.eu/jcms/archive
- **administrativní dokumenty**: curia.europa.eu/jcms/documents

Návštěva sídla Soudního dvora Evropské unie:

- Orgán nabízí zájemcům speciální **programy návštěv** podle zájmu každé skupiny (účast na jednání, prohlídka budov nebo uměleckých děl s průvodcem, studijní návštěva): curia.europa.eu/jcms/visits
- Díky **virtuální prohlídce budov** budete také moci přeletět komplex budov a vstoupit do něj, aniž byste opustili svůj domov: curia.europa.eu/visit360/

Pro získání dalších informací o orgánu:

- napište nám prostřednictvím **kontaktního formuláře**: curia.europa.eu/jcms/contact

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE

SOUDNÍ DVŮR
L-2925 LUCEMBURK
LUCEMBURSKO
TEL. +352 4303-1

TRIBUNÁL
L-2925 LUCEMBURK
LUCEMBURSKO
TEL. +352 4303-1

Internetová adresa Soudního dvora: <http://www.curia.europa.eu>

Rukopis dokončen v únoru 2019.
Údaje ke dni 31. 12. 2018

Orgán ani žádná osoba jednájící jménem orgánu nenesou odpovědnost za případné použití výše uvedených informací.

Lucemburk: Soudní dvůr Evropské unie / Ředitelství komunikace – Oddělení pro publikace a elektronická média
Úřad pro publikace Evropské unie

© Evropská unie 2019
Fotografie © Georges Fessy
Reprodukce povolena s uvedením zdroje.

Jakékoliv jiné použití nebo reprodukce fotografií či jiných dokumentů, k nimž Evropská unie nevlastní autorské právo, jsou bez svolení vlastníků autorských práv zakázány.

Print QD-AQ-19-001-CS-C - ISBN 978-92-829-3025-0 - ISSN 2467-1258 - doi:10.2862/439249
PDF QD-AQ-19-001-CS-N - ISBN 978-92-829-2993-3 - ISSN 2467-1487 - doi:10.2862/73952

SOUDNÍ DVŮR
EVROPSKÉ UNIE

Ředitelství komunikace
Oddělení pro publikace a elektronická média

Duben 2019

